

ΜΠΡΟΥΣΣΟΣ

-5-

Στὸ γενισμό ἀπὸ τὰ χωράγια, πῆγα νὰ δῶ τὸ κάσιτρο. Μέρους τοῦ σήμερα εἶναι γυλακί, ποῦ, ἂν καὶ ποθοῦσα, δὲν κατόρθωσα νὰ ἐπισκεθῶ τῷ μέσῳ. Ἐπειδή, ὅπως δίχως ἄλλο κάποιος ἢ οὐκ ἔστιν γίνεται σὺς ἐπαρχίες, ὁ δεσμοφύλακας ἔλειπε, μίτε ἔμενε ἄλλος κανεὶς σὸ πόδι του. Λέω δίχως ἄλλο γιατί καὶ τὸ Παλαμίδι μὴ γορὰ τὸ θρήκα ἔρημο, καὶ τὸ Ἐφταπύργι, σὲ μὴ ἐποχὴ διὰν ἔξιντε καμιά διακοσαριά κατὰδικους, τὸ θρήκα σὶά χέρια ἐνὸς μονάκοιθου γυλακῶ ἔπειτα ξέρομε πὺς σὺς ἐπαρχίες καὶ μερικοὶ τηλεγραφητάδες δὲ θυκοῦνται τὸ γραφεῖον τους, ἔξιν διὰν δὲν ἔχουν ἄλλη ἐνσυχόληση πὺς διασκεδαστικιά. Μπορεῖ ὅμως καὶ νὰ μὴ εἶχε σὶτην Πάτρα δέξτερο γυλακῶ, γιατί ὡς πρὸς μὴ ἐπαρχιώτικη φυλακὴ σοῦ δηγήθησαν πὺς ὁ τομάροχης, θέλοιας, λέει, λυκέα τοῦ ἀγιοκίνητοῦ του, ἀγτὸ σοφίστηκε προχειρότερο καὶ φτηνότερο μέσο, νὰ ἀποσπάσει μόνιμα τὸ δέξτερο δεσμοφύλακα πρὸς τὴ δική του ἀτομικὴ ἀνάγκη.

Κοιτάζοντας ἀπὸ τὴν κικκλωτὴ ξόπορτα, εἶδα μέσα τὴν ἀβλή παστορικιά, καὶ οἱ φυλακισμένοι δὲ γαινότουσαν ἀπάνω τους ρυτιροῦ ἐλιπῶ λοιπὸν πὺς ἀνάλογα εἶναι καὶ οἱ κοιτῶνες ἀνθρωπινὰ καθαρισμένοι. Τὸ ἐισάροστο ὕμας εἶταν πὺν δὲν ἔβλεπες πονθενὰ ομηάδιου δουλιᾶς — ἔξιν τὰ ἐλεεινὰ ἐκείνη σκαλιὸτὰ τοιμπονκάκια — παρὰ οἱ κατὰδικοὶ γύριζαν ἄκοπα ἐδὼ καὶ ἐκεῖ μετὸ αἰώνιου τοιγάρου σὸ σόμα, σὶσῆμι δλέθρο, ποῦ, πρὸς μεγάλη του τιμὴ ἀλλὰ καὶ μετὸ συνέπεια νὰ παρτεῖ, προσπάθης ὁ κ. Σκουριώτης νὰ διορθώσῃ. Τί γάρουτα εἶναι ἀγτὴ ἢ ἀργία, δὲν τὸ γαντάζονται καὶ πολιτικοὶ μας περιωπῆς τάχα μεγάλης. Ἄν καὶ ἀπίστευτο, μετὸ θεβαίωσαν ὅπως πὺς ἕνας προηγουμένους χαραχτήρισε τὴν ἀναγκαστικὴ δουλιὰ τῶν φυλακισμένων ὡς ἀπλή, ἀγγαρεία καὶ ἐπίμετρο κενῆς, καὶ πὺς κάποιος ἄλλος ὑπουργός, ὅταν τὴν πρώτη καὶ μόνη του γορὰ ἔρηξε μὴ ματιὰ σοῦ Σγγροῦ, δὲ στοχάστηκε τίποτι σκοπιμότερο νὰ ἀρθρώσῃ παρὰ ἀγανῶχημένα λόγια, πὺς, κέριε, Ἐλλήνες πολῖτες νὰ πειθαυτῶν καὶ ζοιτῶνται σὲ δίαιτα ἄλλη παρὰ ὅτι ἄρξονται. Εἶναι ὅμως φανερό πὺς, ἂν μείνει ἀργός ὁ ἀνθρωπος μερικὰ χρόνια, τότες δὲ γίνεται παρὰ καὶ ζαβωθεῖ καὶ ὡς ἡθικὴ καὶ ὡς νοῦς καὶ ὡς σῶμα, καὶ πὺς λοιπὸν θὰ ζήσει τέτοιος γυλακισμένος διὰν κατόπι ματαγνώσει ὡς ἀπροσάτιετος βιοπλαλιστής σὸ συναγωνισμὸ τῆς ὄξω ζωῆς; Σὲ μερικοὺς μόνος πὺς θὰ μένει τὸ ξυρακὺλημα πῶς σὸ ἔγκλημα. Ἐπειτα καὶ ὡς ζήτημα δικαιοσύνης, ὡσοτὸ εἶναι καὶ ὁ ἐγκληματίας νὰ κερδίσει, ἔσο γίνεται, τὴ διαδρομὴ του, καὶ ὄχι, ἐνῶ ὅλοι μας μετὸν ἴδρωτά μας ζοῦμε, ἀγτὸς μόνος νὰ χαιρεται τὸ προνόμιον θροφῆς ἀπὸ τὸ ποντανεῖο. Ἄλιμονο ὡσοτὸσο σὸς τοῦτους τοῦς κυβερνημένους ἀπὸ ἀνθρώπους ὡς σὶά μᾶτι μέρου ζωμένων σὲ τὴσ παχιά ἀμάθεια, ὡστε νὰ ἀγνοοῦν τέτια προνομία κωινωρικὰ ζήτηματα.

Ἄμα πλησίασα τὰ κάγκελα, ἔρθεσαν μερικοὶ κατὰδικοὶ νὰ μετὸ ρωτήσουν ἂν θὰν τοὺς βγάλεϊ τώρα πὺν ἔρχεται, καὶ ἕνας τοὺς ἔκραξε μετὸ πάθος ψυχῆς: «Μωρὲ κράτος, σοῦ λέει ἄλλος! Κυβέρνηση πέφτει, κυβέρνηση ἀνεβαίνει, καὶ ἐμεῖς τίποτα. Νὰ πέντε φράσκειλα γιὰ κράτος!» Γιατὶ γενικὴ φαίνεται εἶταν ἀ-

γτὴ ἢ ἀπανοχὴ τῶν κατὰδικων, πὺς μετὸν κυβερνητικὴ ἀλλαγὴ θὰ ἀποφυλακίζοντουσαν ὅλοι. Στὴ γυλακία ἀκόμα γυλακὴ ἔγινε σάσι, οἱ γυλακῆς ρήμαξαν μὴ τῆς ἀβλῆς ἐλιά, καὶ κρατεῖντας κλαριά τῆς ἔσπαζαν τὰ τᾶμα καὶ καλοῦσαν τὸν ὄχλο πὺν ἄργιαξε παρὰπλεθρα νὰ τρέξει καὶ νὰ σπάσει τὴν ξόπορτα. Τὰ ἴδια ἔγιναν καὶ κατὰ τὸ σωτήριο ἔτος 1862. Ὁ Παπαηλιόπουλος δηγᾶται (Σελίδες τινὲς τῆς ἱστορίας τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος, σελ. 254), πὺς οἱ φυλακισμένοι τότες φώναζαν: «Γιατὶ μᾶς κλείρουνε ἐδῶ, ἐνῶ ἔγινε λεγτεριά σὸ Ρωμέϊκο;» Στὴν τοιτὴ ἀναμπομπουσία ξέκογαν μάλιστα οἱ φυλακισμένοι τοῦ Μεντροσεῦ καὶ τοῦ Παλαμίδου, ἴσως κατὸ φυλακῆς.

Ἄνας ἄλλος κατὰδικος μετὸ παρακάλεσε νὰ δῶ τὸ δικηγόρου του καὶ νὰν τὸν ξορκίσω νὰ ἐνεργήσει τὴ δική του, γιατί διὸ γορὲς εἶχε ἤδη ἀνακοιθεῖ καὶ μέρα δίκης δὲν εἶχε ὀριστεῖ ὡς σὶτην ὄρα. Τὴν παραγγελία του, μετὸ τὴ φιλανθρωπικὰ βοήθια τοῦ φίλου κ. Μυραγκοῦ, τὴν ἔκανα, καὶ χόρηκα ὅταν κατόπι ἔλαβα γράμματα μετὸν πληρομορῶ πὺς ἀδωώθηκε. Ἀγτὲς οἱ ἀναβολὲς καὶ τῶν ποινικῶν καὶ τῶν ἀστικῶν δικῶν εἶναι τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης τὸ σκάνταλο, ποῦ (κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ Σαϊεπιθρονὶ μὲρτίζετ ὡς σὶ τὸν σὶ ὄρα ὄ, ἔξω ὁ πὸδικους πὺν ἔσειαν πέντε χρόνια ἔτοι, γιατί ὁ ἀνακοιθῆς, πὺν τελειώσει τὴν ἀνάκριση καὶ ὀρίσει δίκη, καρτεροῦσε πρῶτα νὰ κανονιστεῖ τὸ Ἠπειρωτικὸ ζήτημα καὶ τότες σὸ Ἀργυροκαστρο νὰ ξιχρήσῃ τοὺς μάρτυρες. Γιατὶ τέτια ζωτικά ζήτηματα μίτε ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος, μίτε ἡ Πανεργατικὴ Συνομοσπονδία δίνον ἕναν κάλικὸ τους παρὰ. Ὁ πρῶτος κατωγίνεται σὶα κομματικὰ πολιτικά, ἢ φαρρεῖ πὺς ἄμα σπολιτοεῖ ὁ δικαστὴς μετὸ δεσδοσαστο καθοῦνι, τὰ πάντα θὰ πῶνε nous le mieux d'uns le meilleur des mondes. ἢ Συνομοσπονδία πάλι ἀποκλειστικὰ φροντίζει τὰ δικὰ τῆς νέρδης, ὅλο τὸν καιρὸ καλοῦντας τὸν οὐρανὸ μάρτυρα τῆς ἀναλήθησος τοῦ ἄλλου κόσμου, σὲ μὴ ὡρα ὅταν ἢ ζωῆ τοῦ ἐργάτη σοῦ θυμίζει τὸ ρητὸ ἀπὸ τὸ Δεγτερονομίον (32, 15): «Ἐργαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη καὶ ἐλιπάνθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος ἐλιπάνθη, ἐπαγίνθη, ἐλιπίνθη, καὶ ἐγκατέλειπεν κτλ.»

Ἀπὸ τὸν ἴδιον κατὰδικὸ ἔμπαθα καὶ πὺς διὸ μῆνες — διὸ μῆνες τότες, ἴσως τὴν πέρασαν τέσσερεῖς, — δὲ δόθηκε σὸς φυλακισμένους τῆς Πάτρας τὸ νόμιμὸ τους ἐπίδομα, πὺν εἶναι, ἐποθέτω, τριάντη λεφτὰ τὴν ἡμέρα. Ἄς ἐλιπῶμε μετὸ πὺς παύρουν ταχτικὰ τὸ γωμῆ τους, καὶ ἂν τὸ παύρουν πὺς εἶναι γαρόβιο.

Τὸ κάστρο τῆς Πάτρας δὲν εἶναι τὴν ὄρα ὅπως σὶα χρόνια τοῦ Σηκαμοῦ, παρὰ δυναμώθηκε ἔπειτα ἀπὸ τοῦ Γάλλου τοῦ Μαιζόν. Πρὶν ἀγτὴ τὴ διασκεβὴ δὲν εἶτανε, συμπεραίνω, τίποτι πολὺ ὄχυρό, καὶ ὡσοτὸσο ἔμεινε ἄπαρτο ὡς σὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα, ὅταν ὁ Μαιζόν σὶα 1827 ἔδωξε τοὺς Τοῦρκους ἀπὸ ὅλο τὸ Μορῶ. Γιατὶ πρῶτα μετὸ τὴ σινηθισμένη τους ἀπροβλεπνὰ καὶ ἀπειθαρχία ἄγισαν οἱ δικοὶ μας μερικοὺς παλικαράδες Τοῦρκαρβανίτες τοῦ Ἀλά νὰ ξεκόγουν ὡς σὶτην Πάτρα καὶ νὰ δυναμώσουνε σιμαντικὰ τὴ φρουρὰ τοῦ κάστρου. Ἐπειτα, διὰν μετὰ τὸ πᾶροισμα καὶ τὴν πλοῦσια λεηλασία τῆς Τριπολιτοῦς ἔφτασαν τοῦ Κολοκορόνη τὰ ἀκόρια τὰ βοηθήσουν τάχα τοὺς πολιορκητάδες, ὁ Πατρῶν Γερμα-

νός και ὁ Ἀντρέας Ζαίτης τοὺς ἀνάγκασαν νὰ πᾶν πίσω. Γιατί, Μωραίτες κι' ἄρτοι, μὲ μύτη ἀλάφρη, μυρίστηκαν πῶς καθαφτὸ σκοπὸς τοὺς εἶτανε νὰ χαροῦν και δέφτερη φορὰ πλοῦτη και χαρέμια ἀγάδικα. Τῶν χαρεμιῶν ὁ πωρετὸς οὐ κείνη τὴν ἐποχὴ εἶχε κατανήσει σωστὴ ἐπιδημία, τόσο πὺν ὡς κι' οἱ δεσποιάδες (ἐχοντίας προδιάθεση) τὸν κόλλησαν, ὅπως δηγᾶται ὁ Ἄγγλος ἱεραπόστολος Hartley (Greece and the Levant σελ. 332). Κι' ὁ κόμοιος εἶδε τότες τὸ πρωτοπόρητο ἀφτὸ θέαμα, διὸ φιλικούς στρατοὺς νὰ ἀνοίξουνε μεταξὺ τοὺς νιουφελίδι, ὁ ἕνας φίλος Ζητώνιας μὲ τὸ στανὶ νὰ βοηθήσει, κι' ὁ ἄλλος μὲ κάθε τρόπο ἀποστέρωντας τὴ βοήθεια. Τὸ τέλος τῆς ἱστορίας εἶτανε πῶς, κόνοντας ἔξοδο οἱ Τούρκοι, τοῦσκισαν τοὺς δικούς μας και ἔκαψαν πέρα ὡς πέρα τὴν Πάτρα. Ἔτσι διαλέθηκε ἀμερόληστα γιὰ βλους τὸ θερινὸ ὄνειρο τῶν χαρεμιῶν.

Μιλώντας γιὰ τὸν Κολοκοτρόνη, ἄς προσθέσω πῶς συγγὰ μὲ διασκεδάζει, διὰν περνᾷ ἀπὸ τὸ ἀγαλιὰ του τὸ στημένο παράπλευρα τῆς Βουλῆς. Ὁ καλλιτέχνης ἰδέα δὲν εἶχε τῆς ἱστορίας. Γιατί ὁ Κολοκοτρόνης στὰ κασιόβραγα τοῦ Μοριᾶ ἄς καθάλιθεθε ἴσως κανένα μουλᾶρι, ἢ τὸ πολὺ πολὺ κανένα θωνήσο ἀλοῦμα, ὅμως ὄχι θαρὸν ἄτι μεσαιωνικοῦ ἱππότη, πὺν δὲν περπατᾶει παρὰ οὐ χῶμα μαλακό. Ἐπειτα ὡς ἔκφραση και ἦθος ἔπρεπε νὰ παρασταθεῖ ὄχι βλοσυρὰ φρονδοσυφρωμένους, παρὰ μὲ ἕνα Μωραϊτικὸ πονηρὸ χαμόγελο στὰ χεῖλια. Ἦθελα νὰ ξέροι και πόσες εἰκόνας ἀγωνισιάδων μέσα στὸ Ἐθνολογικὸ Μουσεῖο δόγγουν πιστὰ τὰ χαραγηροιστικά και τὸ ἦθος τοὺς. Ἡ Μπουμπουλίνα τουλάχιστο μᾶς παρουσιάζεται ἐκεῖ ὡς εἶδος Ἑλένη ἢ Ἀφροδίτη, μὰ ἕνας Ἄγγλος περιουρητής—ὁ συνταγματάχης Stanhore ἦν θυμᾶμαι καλά. — πὺν τὴν εἶδε στὴν Τριπολιτσᾶ, τὴν περιγράφει ἀκατάστατη κρεμαστοβουῶ.

(Συνέχεια)

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΔΑΚΙ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

1

Ὁ ποιητής, μὲ τὸ συνηθισμένο του ἀργὸ βῆμα, μὲ τὸ βιβλίο στὸ χέρι, πὺν τοῦ εἶτανε ὁ μοναδικὸς του σύντροφος στοὺς ἐξοχικούς του περίπατους, μπῆκε στὸ μικρὸ περβολάκι, προχώρησε στὴ συνηθισμένη του θέση, ἐκεῖ κοντὰ στὰ ψηλὰ ἀρασιοίτια και κἀθήσε ὁ ἕνα τραπεζάκι.

Ἐίτανε ἕνα ἐξοχικὸ καφεενεδάκι. Ἐνα μαγαζάκι μὲ πλῆθος χτισμένο, μὲ μιὰ στέγη ἀπὸ καλάμια και μ' ἕνα γράζη ἀπὸ καλάμια κι ἀπὸ παλούκια πηγγμένα στὴ γῆς. Σαράβαλο, γέρικὸ τὸ μαγαζάκι, εἶτανε ἕνας σταθμὸς, μιὰ ἀνάπαρη γιὰ ὄσους φτάνανε ὡς ἐκεῖνη τὴν ἐρημικὴ ἐξοχή. Γύρω ἀπλωνότανε ὁ κάμπος, γυμνός, μονότονος, θλιβερός, γιομάτος χαλίμια και ἀγοιτάγκαθα.

Ὁ ποιητής ἀνοίξε τὸ βιβλίο, ἀκκοῦμπησε τὸ καπέλλο του ὁ ἕνα καλάμι και διψίστηκε στὸ διάβασμα, τὴν πῶ γλυκιὰ ἀπόλαψη στὴ ζωὴ γι αὐτόνε, πὺν ὅτε συγγενῆδες, ὅτε και φίλους καλά καλά εἶχε.

— Ἦρθε ὁ γέρος, εἶπε ἡ γυναίκα τοῦ καφετζῆ,

πὺν καθισμένη στὴν πόρτα μ' ἕνα οκισμένο ἀλατιζέσιο μισοφῆρι, ξυπόλητη, μὲ κῖς φτέρνες θρώμικες, χοντρές, καθάριζε λίγες πατάτες γιὰ νὰ μυγερέψει τὸ βράδι. Πάρα πέρα τὰ δὺν παιδάκια τῆς, ἱεθεράκια, καθισμένα χάμω, μαζεύανε μὲ τῖς χουφτεῖς τὸ χῶμα, χύνανε ἀπάνω νερό, τὸ ζυμώνανε, και φτειάνανε λάσπη, γιὰ νὰ χτίσουνε ἕνα γουρᾶκι. Ἐίτανε ἕνα κοριτσάκι και ἕνα ἀγόρι, πὺν ἡ μίξα του ἔτρεχε ἀπὸ τὰ ροιζάνια του, καθὼς εἶτανε ἀμωσιωμένο στὴν ὑπᾶψηση τῆς οἰκοδομῆς, και ξεραινότανε πάνω στὸ κρέας. Μιὰ μύγα ἀνεμόχλητη, κολλημένη ἀπάνω, ρουφούσε μὲ γλῦκα τὸ ὑγρό.

Ὁ καφετζῆς δὲ χρειαζότανε νὰ πάρει παραγγελία. Πῆρε ἕνα οκουριασμένο δισκάκι, τοποθέτησε ἀπάνω ἕνα λουκούμι μέσα ὁ ἕνα πιατάκι, ἔβαλε κ' ἕνα ποτήρι ἄδειο και διευθῆθηκε στὸ πηγάδι. Σὲ λίγο ἀκούστηκε ὁ κρότος τοῦ κουβά πὺν κατέβαινε γλήγορα, ὅτερα ἕνα πλάγ, κ' ὅτερα τὸ μονότονο τρίξιμο, σὺν κλάμα, τοῦ μαγκανιοῦ, πὺν ἀνέβαζε τὸν κουβά, γιομάτονε, ξεχειλιστό, ἐνῶ τὸ νερὸ ἔσταζε και χυνότανε πάλι πίσω μέσα στὸ πηγάδι.

Γιόμισε τὸ ποτήρι, ἀφῶ ἰπᾶλνε καλά και καλὰ χύοντας μέσα τὰ χέρια του. Ξεχωριστὴ περιποίηση γιὰ τὸν ποιητή, πὺν εἶτανε ταχυτικὸς πελάτης τοῦ μαγαζιοῦ του.

Ἀπέθωσε τὸ δισκάκι πάνω στὸ τραπεζάκι, οκοντίζοντας τὰ χέρια του στὸ πονκάμισό του.

— Ὅλο διαβάσεις, τοῦ εἶπε.

Ὁ ποιητής κούνησε τὸ κεφάλι του, οἶκωσε τοὺς ὄμους του, σὰ νᾶλεγε: «Τί θέλεις νὰ κάνω;»

— Ζέστη σήμερα, ξαναεἶπε ὁ καφετζῆς.

Ἡ γῆς ἔβραζε, ἀλήθεια, τὸ χῶμα λὲς κ' ἔδραζε μιὰ ζεστὴ ἀνάσα. Ἐνα τῆζῆκι πάνω σὲ κάποια σικιά, σκορπούσε τὸ μονότονο τραγοῦδι του — τραγοῦδι, κλάμα, ποὺς ἱαίρει, — σῶπαινε σὰ νᾶθελε νὰ ξεκουρασεῖ, και πᾶλε ξανάρχιζε. Ἐνας ἀερόμιλος, μακριὰ, σὲ κάποιο σπῆτι, ὕψωνότανε μὲ τὰ σιδερένια φτερά του ἀκούνητα.

— Φύλλο δὲν κουνιέται, εἶπε ὁ ποιητής, ἔτσι, γιὰ νὰ πει κι αὐτὸς κάτι.

Ἡ γυναίκα τὰ εἶχε βάλει τῶρα μὲ τὴν κόρη τῆς, πὺν δὲν τὴν ἀκουγε νὰ τῆς θγάλει ἕναν κουβά νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι γιὰ τὸ μεγέρεμα.

— Στριγγλικο, πανούκλα, ἔννοια σου, φώναζε.

Μὰ τὸ κορίτσι, ἀμωσιωμένο στὴν οἰκοδομῆ, ἀρηφούσε τῖς φουέρες τῆς μάννας του.

— Τῶρα καλὲ και σῆ, φώναζε δίχως νὰ γυρίσει νὰ ἰδεῖ.

Ὁ ποιητής κατέβωσε τὸ βιβλίο στὰ γόνατά του και γύρισε τὰ μάτια του πρὸς τὸν ὄριζοντα, ἐκεῖ πὺν πῆγαινε ὁ ἥλιος νὰ βασιλεύει. Τόσο συνηθισμένο, καθημερὸν θέαμα, κι ὅμως πάντα ἐνδιαφέρον. πάντα καινούριο. Ἐνας κόμος πέθαινε, μιὰ ζωὴ ἔσβηνε πάνω ὁ ἕνα κρεβάτι στρωμένο μὲ τριαντάη γλῆα, ἕνας ἦρωας ξεφυχοῦσε, θουτηγμένος στὰ αἵματα.

Ὅλες αὐτὲς τῖς σκέψεις τῖς ἔκανε μέσα του κείνη τὴ στιγμὴ ποῦ βλεπε τὸν ἥλιο νὰ ζυγώνει στὴ θάλασσα, σὰ νᾶθελε νὰ οἰήσει τὴ γλῶγα του μέσα στὰ κρεῖα νερὰ τῆς.

— Κοινοσιπῆς. Κι ὅμως... ψυδύρισε.

Ὁ καφετζῆς ζύγωσε νὰ πάρει τὸ δίσκο.

— Διαβάσεις, ὄλο διαβάσεις! Δὲν τὰ βαρῆθηκες πῶ τὰ βιβλία; φώναξε.